

Statens medicinsk-etiska råd
S 1985:A
Pressmeddelande

2013-02-28

Kontakt:

Kjell Asplund
Ordförande
070-573 22 81

Göran Hermerén
Sakkunnig
076-833 52 55

Lotta Eriksson
Gruppledare
070-250 25 60

Febe Westberg
Utredningssekreterare
073-836 01 47

Karin Wilbe Ramsay
Utredningssekreterare
072- 7351073

Rådet tar ställning till assisterad befruktning

Ett barn kan bli till på många olika sätt – vilka bör vara tillåtna och varför? Hur viktigt är det genetiska släktskapet mellan barn och föräldrar? Ska man ha åldersgränser vid assisterad befruktning? Är det etiskt godtagbart att anlita en surrogatmoder?

Statens medicinsk-etiska råd publicerar idag en rapport om etiska aspekter på assisterad befruktning. I rapporten belyser och analyserar rådet etiska aspekter på nya och gamla metoder. Syftet med rapporten är att utgöra underlag för framtida reglering och praxis samt att stimulera till samhällelig debatt.

Rådet har diskuterat de värderingar och argument som ligger till grund för den reglering vi har i Sverige idag. Vilka är motiven till de olika bestämmelserna? Håller argumenten mot bakgrund av den kunskapsutveckling och de samhälleliga förändringar som skett på området?

- Det är dags att se över regleringen kring assisterad befruktning. Det vore etiskt godtagbart att öppna upp för fler behandlingsalternativ, säger Kjell Asplund, ordförande i Smer.

I rapporten presenteras bland annat följande ställningstaganden och överväganden:

- **Tillåt donation av befruktade ägg**
Rådet anser att man bör tillåta donation av befruktade ägg i Sverige. Idag måste en av föräldrarna vara genetisk förälder till det blivande barnet vid assisterad befruktning.
- **Förlängd frysförvaringstid för befruktade ägg**
Rådet anser att man bör förlänga frysförvaringstiden för befruktade ägg. Idag får frysta befruktade ägg lagras i 5 år.

- **Etiskt godtagbart att frysa ned obefruktade ägg i fertilitetsbevarande syfte**

Rådet anser att det är etiskt godtagbart att erbjuda en kvinna möjlighet att frysa ned sina ägg i fertilitetsbevarande syfte både vid risk för medicinsk och åldersrelaterad infertilitet. När det föreligger medicinska skäl bakom behovet bör samhället bidra till kostnadstäckningen vilket inte bör vara fallet när en frisk kvinna vill frysa ner sina ägg för eventuella behov senare i livet.
- **Inga generella åldersgränser vid assisterad befruktning**

Rådet anser att det är olämpligt att fastställa generella åldersgränser vid fertilitetsbehandling eftersom människor åldras individuellt. Utgångspunkten bör vara en individuell bedömning vid alla former av befruktning utanför kroppen med beaktande av det blivande barnets bästa och kvinnans medicinska förutsättningar att genomgå en graviditet. Det ska finnas förutsättningar för barnet att växa upp med minst en förälder.
- **Surrogatmoderskap - etiskt godtagbart i vissa fall**

En majoritet i rådet anser att surrogatmoderskap - under vissa förutsättningar – kan vara en etiskt godtagbar metod. En minoritet anser att surrogatmoderskap inte ska vara tillåtet. Samtliga i rådet anser att kommersiellt surrogatmoderskap inte är en etiskt godtagbar metod.
- **Bedömning inför assisterad befruktning**

Rådet anser att nuvarande regler om särskild prövning vid behandling med donerade spermier eller ägg bör tas bort. Det finns inte tillräckligt starka skäl att särskilja denna grupp. Istället bör man införa en allmän bedömning vid alla former av assisterad befruktning, där bl.a. det blivande barnets bästa bör beaktas. En sådan bedömning ska dock inte utgöra ett alltför stort intrång i den reproduktiva friheten och den personliga integriteten. Bedömningen bör utgå ifrån den metod av assisterad befruktning som är aktuell i det enskilda fallet.

Ta del av rapporten i sin helhet på www.smer.se